

CAN ALARUS

O GOFFADWRIAETH

AM

MR. E. PRICE.

GRYG-Y-BWBACH,

YR HWN A FU FARW YR 20ED O EBRILL, 1818,

A phregethodd Mr. D. Williams, Llanwrtyd,
a Mr. J. Morgans, Pentref-ty-gwyn, yn ei
angladd, oddiwrth Luc xx. 36, a Dat. xiv.
13.

GAN W. WILLIAMS, RHANDIR-ISA.

Gwyn eu byd y meirw y rhai sydd yn marw yn yr
Arglwydd. Dat. xiv. 13.

Dewch drigolion, dewch y'mla'n
I wel'd y gan sy' geni,
A chwi gewch ddiolch llawn-wych llon,
Os dewch o'r bron i brynu.

LLANTEILO-FAWR:

ARGRAFFWYD GAN J. DAVIES,

Heol Rhôs-y-maen.

[Pris Ceiniog a Dimai.]

CAN O GOFFADWRIAETH, &c.

- 1 **O**'R fath alar sydd yn oleu
Wedi ymddal ar fy meddyliau,
O waith angeu llydan lliidiog,
Gorfod 'madael â nghymmydog;
Hoff fu genyf finnau ganwaith
I gael bod yn ei gwmp'niaeth,
Ei siriol wedd llawn o hedd,
Gorfoledd gwirfelus,
Llon ei 'madrodd llawn a medrus,
Oedd yn siarad yn gysurus.
- 2 Clywais newydd, arwydd eirad,
Farw'r gwr oedd fawr ei gariad,
Pa'm y collwyd dyn mor galled?
Ni chawn er wylu yma ei weled;
Dyn o ddeunydd, dyn o ddoniau,
Mawr oedd hyd ei gyrhaeddiadau;
'R efengyl lon pregethodd hon
Yn gysson dda gysur,
Trwy haeddiant Iesu y cymhwysir
Iechydwrriaeth i'r pechadur.
- 3 Wele *Evan Price* yn brysur
Wedi ddala yn ei ddolur,
Yn y dwymyn gaeth, lym, boethlyd,
Yno'n ochain eisiau iechyd;
Wele'i dylwyth a'i holl deulu
Yno'n wylu wrth ei wely;
Y plant yn fân yn d'od y'mla'n
Yn gyfan mewn gofid,
A phriod swyn ei fynwes hefyd,
Oll mewn odfa gaeth o adfyd.
- 4 Er cael meddyg a chael moddion,
Dim rhag angeu i blant dynion,

- Nol bod *Evan* hir yn afiach,
 Etto wela' i'n myn'd yn waelach,
 Mawr y boen oedd arno beunydd,
 Wedi gostwng dan ei gystudd,
 Angeu'n drwm seila swm
 Y cwlwm heb galu,
 Gan angeu dewr yn cael ei dori,
 Y corff a'r enaid yn ymranu.
- 5 Tri gweinidog tra gwyn odiaeth
 Oedd yno ar ddydd ei gladdedigaeth,
 Mr. Jenkins * mewn taer weddi,
 Mr. Williams † yn pregethu,
 Rhaid codi'r corff heb bwylo bellach,
 (A myned bawb o *Gryg-y-bwbach*),
 Ar geffyl pren yn lân dan len,
 Ac ochain bob ochr;
 Pawb a'i carai, o bob goror,
 Oedd mewn alar wrth yr elor.
- 6 Yno'n ufudd aent âg *Evan*
 I dŷ cyfarfod *Cefnerthan*,
 Mr. Jones ‡ a ddwys weddiodd,
 Mr. Morgans § a bregethodd;
 Trwm yr olwg, tra-mawr alar,
 Gwel'd y corff yn myn'd rhwng pedwar,
 I'w ro'i'n y pridd, ac yno bydd,
 Caiff lonydd heb flino,
 Nes del yr angel, nid â'n ango',
 Yn dda heiny' i'w ddihuno.
- 7 'Nawr mae *Evan* maes o afael
 Wedi osod ddigon isel,
 Dan law angeu glas yn gorwedd
 Yn ei wely, hynod waeledd!

* Brychgoed. † Llanwrtyd. ‡ Penlan.
 § Gweinidog y lle.

- 'Nawr mae'r gliniau wedi glynu,
 Llygaid yn eu pyllau'n pallu,
 Y tafod fu yn hynod hy'
 Yn canu a chwyno,
 Mawr a welir yma'n wylo,
 Ac yn brudd o waith ei briddo.
- 8 Mae rhyw gleisiau mewn eglwysi,
 Ar wŷr calla' waith ei gollu,
 'Roedd fel seren hynod siriol,
 Union reswm, anian rasol,
 Llona ddyn yn llawn o ddoniau,
 Oedd yn addfed ei gynheddfau,
 I ddweud yn ddwys gydâ phwys,
 Yn cynnwys amcanion,
 Am ddéall da i ynnill dynion
 I dd'od i gofio Iesu cyfion.
- 9 Fe ga'dd dalentau yn ei ie'nctid,
 Daeth yn foreu i'w harferyd,
 Doniau canu, dyna'i cwnodd
 E' mor siriol ryw amseroedd,
 Ond pan hollol dynwyd allan
 O dan leni dynol anian,
 Trwy nerthol dân yr Yspryd Glân,
 Daeth Evan doeth ufudd,
 Mewn modd helaeth iawn a hylwydd,
 Ac yn fawrglod yn nhŷ'r Arglwydd.
- 10 Dyn dwys, cadarn, a dysgedig,
 'Doedd fawr am ganu allai'i gynnyg,
 Canu â'r yspryd llonfryd llawen,
 Canu â'r déall ddiball ddyben,
 Dyn o egwyddor, doniau gweddi,
 Doniau maith at waith pregethu,
 Doniau, grâs, pereidd flâs,
 Yn addas ro'ed iddo,

- A Duw i niunau a'u cyfrano,
 Mewn modd doethwych a'n bendithio.
- 11 Fe fu'n ddiwyd ar y ddaear,
 A'i gorff yn llesg' roedd yn 'wyllysgar,
 Bu saith flynedd yn y winllan,
 Yn y *Pentre'* a *Chefnerthan*,
 Bu dair blynedd heb ddim blino,
 A llef oreu yn llafurio,
 Pregethu Crist, mae llawer tyst
 Yn athrist am athro,
 Mae'r eglwysi yn cyd-leisio,
 Oll mewn galar trwm yn wylo.
- 12 Ffarwel *Pentre'* a *Chefnerthan*,
 Ffarwel *Merthyr weithiau* weithian,
 Darfu teithio *Cwmglyntawe*,
 Darfu canfod pobl *Gwynfe*;
 Ffarwel *Brychgoed* hynod hyny,
 Ffarwel *Bethle'm* waered obry,
 Ffarwel pob man, doed Duw i'ch rhan,
 Yn gyfan mewn gafael;
 Ffarwel *Tabor*, *Sardis* dawl
 Ffarwel byth, a ffarwel *Bethel*.
- 13 Y mae'r weddw, hyn ni wyddom,
 Yn dala cur a dolur calon,
 Colli priod, gŵr hawddgara'
 Oedd trwy ammod tra fu yma,
 Mae plant anwyl yn amddifaid,
 Duw f'o'n gwenu ar y gweiniaid,
 A rodde ras, a nefol flas,
 Ac addas rinweddau,
 Tad amddifaid, mae fe'n adde',
 Duw sydd eirwir, Duw sydd oreu.
- 14 Mae'n dro hynod i'w rieni,
 Pwy mor wan yw rhanau rheiny,

Mae chwiorydd yn galaru
 Heb allu'n dawel hollol dewi,
 Ond cym'rwch gysur, rai agosa',
 Er i'ch golli dyn o'r calla,
 Mae mewn gwledd, drag'wyddol hedd,
 Wrth orsedd, heb arswyd,
 Mae yno'n llaf trag'wyddol hefyd,
 Maes o afael tonau o ofid.

15 Pwy all ganfod ran o ganfed
 Ddaeth i mewn i ran yr enaid,
 Ni chlywodd clust, ni welodd llygad.
 Ni fedr gŵr, ddweud faint y cariad,
 Ni ddaeth i galon dyn i goelio,*
 Y pethau hynod welir yno,
 Yn nghwm'ni'r Oen, heb friw na phoen,
 Rho'i'r goron, a'i garu,
 I ryw oesoedd ar ben Iesu,
 Gyda miloedd yn cydfoli.

16 Beth yw cant yn canu psalmau?
 Beth yw mil o lan delynau?
 Beth yw *harpsichord* ac *organ*
 At y pethau glywodd Evan?
 Pedwar *band* ac again diogel †
 Oedd gan Dafydd yn y deml,
 Beth yw hyn at Seion fryn?
 Pob telyn mwy dilys,
 Yn canu'n uchel ac un iachus,
 A chydfoli Duw yn felus.

17 Colled mawr i gofio gafodd
 Ei lan deulu a'r ardaloedd,

* 1 Cor. ii. 9.

* 1 Cron. xxv, 31. Dat. iv. 4, 10.

- 'Roedd E'n fwyn addas yn feunyndiol
 I addysgu pawb o'r ysgol,
 Dysgu pynciau buddiol byddai,
 Gwir safadwy, ar dafodau
 Ei rhanu bu rhwng llawer llu,
 'Roedd hyny yn rhinweddol,
 Sef geiriau grasol ysgrythyrol,
 Maes o'r Bibl rhwng y bobl,
 18 Tro diweddfaf clywais Evan
 Oedd yn mhulpid *Cefnerthan*,
 'Roedd yn holi'r plant yn hwylus,
 Hwythau'n adrodd pwnc yn fedrus,
 Ac yn *Mhentwyn* yn y diwedydd,
 Melus clywed ei leferydd,
 'Doedd dyn ar don 'mhob lle fwy llon,
 Yn addfwyn bron addfed,
 Fe ddaeth angeu, y gelyn caled,
 I'w gyfnewid, yn ddiwied.
 19 Deg o gantoedd 'wedaf gynta',
 Pwy all ammeu'r cyfrif yma?
 A hanner mil, nid cul, os coeliwch,
 Y lluoedd segur lliosogwch,
 Deuddeg ugain diddig agos,
 A dweud y gwir heb hir ymaros,
 A chwech deg o gyfrif teg,
 I'w faneg yn fuan,
 Dau o wythau, dyna weithian,
 A dau adre', dyna ei oedran.
 20 Rho'es oedran Crist heb flino'n flaena',
 Ac etto'n ail cewch yntau'n ola',
 Pump o seithau a was'naetha,
 A thri yn rhwydd at hyn fe'u rhodda',
 Dyna ei oedran wedi ei adrodd,
 'Nol yr hanes pan yr hunodd;

Ca's anghen loes y' mlodau'i oes,
 Dim achos mwy i ochain,
 'R enaid 'hedodd fel ar aden,
 Fynu'n hwylus heibio'r haulweir.
 21 Darfod cwyno, dechreu canu
 Mae Evan lon yn ngwlad goleuni,
 Dyma'i destun, gwir fe dystia,
 ' Y Gŵr fu farw ar Galfaria,
 Pedair mil a saith ugein-mil *
 Fydd yno'n canu byth yn gynnil,
 Angelion glan, cyduno wnan',
 Hwyl fyddan' yn foddol,
 I ganmol Iesu cwmwrynasol,
 Am ei gariad tra rhagorol.

22 Rhaid i finau roddo fynudd,
 Rhag im' flino'r llon ddarllynydd,
 A dwys ufudd ro'i deisyfiad
 Am fendith Duw ar yr amgylchiad;
 Duw, 'rhwn a fedr, a gyfodo
 Yn ddiattal ryw rai etto,
 I draethu'n glir efengyl bur,
 Fel gwelir rhai yn gwilio,
 Ac yn mhod lle y byddo'n llwyddo,
 Rho'f fi Amen, a Duw a'i myno.

* Dat. xiv. 1.

DIWEDD.

Os cynigir argaffu y gân hon sy' geni,
 Bydd sier o'i gospi a'i feuddu'n o faith,
 Heb genad ufudd lân yr awdwr ei hunan,
 Yn fuan gaiff gyfran o gyfraith.

Llanteilo-fawr: Argraffwyd gan J. Davies.